

**ИЗИСКВАНИЯ И ПРОЦЕДУРА ЗА УЧАСТИЕ В КАНДИДАТ-
ДОКТОРАНТСКИ КОНКУРС по направление
3.3 Политически науки (Публична администрация)
КАТЕДРА „ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ”,
Философски факултет, СУ „СВ. КЛ. ОХРИДСКИ”**

I. Необходими документи:

1. **Подробно академично CV.** То трябва да включва:

- академично образование;
- професионален опит и/или учебни стажове по специалността,
- чуждоезикови познания;
- предишен изследователски опит и научни публикации, ако имате такива;
- лични интереси и участия.

2. **Мотивационно писмо** за участие в конкретния докторантски конкурс.

С мотивационното писмо от около 2 стр. (няма фиксиран обем) се представяте пред комисията. Моля, опишете в него :

- Образователния си и професионален път;
- Вашите академични интереси и силни страни;
- Вашето намерение и цели при кандидатстването Ви за докторантура в избраната област.

3. **По желание** кандидатът може да предостави на разположение една своя **писмена научна работа** от максимум 45000 знака (25 стандартни страници): курсова работа, глава/част от дипломна работа или магистърска теза, научна публикация.

II. Конкурсна процедура в две части:

1. **Първа част (четири часа писмена разработка):**

Кандидат докторантът описва своя бъдещ изследователски проект в рамките на някоя от предложените по-долу тематични области.

Пояснения:

Тематичните области са представени чрез подтеми и базови научни трудове, с които кандидат-докторантът се очаква да се запознае в процеса на подготовка за конкурса. Описанието на дисертационния изследователски проект по време на изпита трябва да демонстрира познаване на тази задължителна минимална теоретична основа в даденото изследователско поле. Освен това се очаква кандидат-докторантът да представи своя специфичен

интерес към темата – познаване на данни, изследвания, различни публикации, състоянието на дадения сектор, особени проблеми и др.

Тематичните области и приложената към тях литература са включени в **конспект (приложен по-долу)**, от който кандидатите се очаква да изберат сферата на своя изследователски проект.

Подготовката за този изпит предполага :

- Кандидат-докторантът да се запознае с описаните тематични области и да избере една от тях, в която ще разработва бъдещия си дисертационен труд;
- Кандидат-докторантът се запознава с приложената за подготовка литература или друга по свой избор, но задължително в дадената тематична област;
- Кандидат-докторантът обмисля предварително елементите на изследователския дисертационен проект и издирва специфична за него информация и литература;
- Кандидат-докторантът се запознава предварително с изложените по-долу изисквания към „изследователския проект“.

Изследователски проект: насоки за разработка - Опишете предлаганата изследователска тема възможно най-прецизно.

Проектът трябва да съдържа отговор на следните въпроси:

- Какъв е проблемът, който стои в основата на Вашия интерес към темата?
- Кои са основните Ви изследователски въпроси?
- Каква литература по темата познавате и какви са нейните ограничения?
- Какви са главните хипотези на работата?
- Каква методология смятате да приложите (аргументирайте избора си)?

Обяснете своите очаквания:

- Как възнамерявате да проведете вашето изследване?
- От какъв тип информация (емпиричен материал) ще имате нужда и как възнамерявате да я съберете и анализирате?
- Какви изследователски резултати целите да постигнете и какъв мислите, че ще бъде научният принос на дисертацията?

2. Втора част (устно представяне): Събеседване по представения проект и подадените документи (автобиография и мотивационно писмо).

До участие в събеседването се допускат само кандидати, получили на първата писмена част от изпита оценка, не по-ниска от „много добър” (4.50).

Оценяване:

Успешно издържали конкурса са кандидатите, получили средно аритметична оценка от писмения и устния изпит най-малко „много добър”

(5.00) за кандидат-докторантите по държавна поръчка и „много добър” (4.50) за кандидат-докторантите срещу заплащане.

Оценките от конкурсните изпити се оформят с точност до 0,25. При зачисляване в докторантура, окончателната тема на дисертацията се определя след обсъждане с научния ръководител и се приема на катедрено заседание.

Критериите за оценка на писмената разработка на изследователски проект за дисертация са:

- Пълнота на изложението на изследователския проект съгласно предварително посочените изисквания;
- Яснота и аргументираност на изследователските въпроси и очаквани резултати;
- Познаване на посочената или друга литература в дадената тематична област;
- Демонстриране на интерес към темата (позоваване на данни, изследвания, публикации);
- Умение за критичен анализ в изложението.

III. Тематична програма (конспект) на конкурса за докторантура по направление 3.3 Политически науки (Публична администрация):

Кандидатът предварително и свободно избира тематичното поле, в което разработва изследователски проект, както и елементите от съдържанието на полето, съответстващи на проекта му.

Посочената литература не е задължителна, а насочваща.

От кандидатите се очаква сами да потърсят литература в съответствие с избория за разработване проект.

1. Първа тематична област - Публични политики – теория и методи. Секторни политики: Политики за сигурност; Политики към малцинствата и антидискриминация; Социална политика.

Литература:

- Аджемоглу, Дарон (2013), Джеймс Робинсън. Защо нациите се провалят. (Къде са корените на силата, просперитета и бедността). София, Изток-Запад, 2013.
- Брайкова, Т. Публичните политики. Подходи и методология на изследването и анализа. УИ “Св. Климент Охридски”, София, 2003.
- Клаузевиц, К. Теория на голямата война. СОФИ-Р, София, 2001.
- Макнийли, М. Сун Дзъ и изкуството на войната в бизнеса: шест стратегически принципа за мениджъри. Фокус, София 2003.
- Портър, Майкъл. Конкурентна стратегия. Техники за анализ на индустрии и конкуренти. София „Класика и стил”, 2005.
- Ставрев, С. Основи на мениджмънта. Пловдивски университет “Паисий Хилендарски”, Пловдив, 1996

- Танев, Т. “*Политическата култура*”, Университетско издателство “Св. Кл. Охридски”,
- Университетска библиотека № 408, ISBN 954-07-1615-2, София, 2001.
- Танев, Т. Анализ на публичните политики (Public Policy Analysis): науката за създаване на конкретни политики. Военно издателство, София, 2008.
- Танев, Т. “Стратегическо управление на публичната сфера”, Военно издателство, ISBN 978-954-509-398-2, София 2008.
- Танев, Т. “Политическите стратегии”, Университетско издателство “Св. Кл. Охридски”, ISBN 954-07-1775-2, София, 2003.
- Танева, А. Лидерството: управление извън господството. Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, София, 2006.
- Томова, Татяна. Изработване на политики, програми, проекти. С., 2008
- Христов, Ст. 2000. Стратегически мениджмънт. София (Университетско издателство “Стопанство”).
- Arrow, Kenneth J. (1963), Uncertainty and Welfare Economics of Healthcare, The American Economic review, vol. LIII, December 1963, No 5
- Burns, J. M. 1979. Leadership. New York, Harper and Row.
- Mintzberg, Henry et al. Strategy Safari. A Guided tour Through The Wilds Of Strategic Management“, Prentice– Hall, 2009.
- Porter, Michael. Competitive Startegy. 1980 Rowe, A., R. Mason, K. Dickel, R. Mann, R. Mocker. 1994. Strategic Management. A Methodological Approach. IV-h edition. Addison-Wesley.
- The Five Competitive Forces That Shape Strategy by [Michael E. Porter](http://hbr.org/2008/01/the-five-competitive-forces-that-shape-strategy/ar/1) - <http://hbr.org/2008/01/the-five-competitive-forces-that-shape-strategy/ar/1>

2. Втора тематична област - Управление, Политика и Администрация.

Литература:

- Донъли, Дж. Гибсън, Дж. Иванчевич. 1997. Основи на мениджмънта, Отв. общество, София
- Крейнър, Стюарт. Ключови идеи в мениджмънта: теоретиците, които промениха света на мениджмънта. Трето издание. ИнфоДАР, София
- Къндева-Спиридонова, Е. 1998. Публична администрация. Сиела, София
- Ставрев, С. 1996. Основи на мениджмънта. Пловдивски университет “Паисий Хилендарски”, Пловдив
- Ставрев, Св. “Криза на публичния мениджмънт.” Класика и стил, 2007
- Танев, Т. 2013, Държавничество, УИ „Св. Климент Охридски”, София
- Танев, Т. 2000. Публичната администрация като обществена реалност. Във: Верхайен, Т., Т. Танев. Въведение в публичната администрация в сравнителен европейски контекст. ГАЛ-ИКО, София
- Танев, Т. 2008. “Анализ на публичните политики (Policy Analysis): науката за създаване на конкретни политики”, Военно издателство, София
- Танев, Т. “Стратегическо управление на публичната сфера”, Военно издателство, София 2008.
- Танев, Т. “Политическата култура”, Университетско издателство “Св. Кл. Охридски”, Университетска библиотека № 408, ISBN 954-07-1615-2, София, 2001.
- Танев, Т. *Management* и *Governance* – два вида управление на публичната сфера събрани в единен цикъл на управлението. В: Публични политики.bg, Год. 2, бр. 2, 2011
- Танева, А. 2006. Лидерството: управление извън господството. Университетско издателство “Св. Кл. Охридски”, София
- Arrow, Kenneth J. Social Choice and Individual Values, New Haven and London, Yale University Press, 1963

- Mises, Ludwig von, (1944), Bureaucracy, New Haven, Yale University Press
- Niskanen, William, (1968), The Peculiar Economics of Bureaucracy, The American Economic Review, Vol. 58, No (May 1968), pp. 295-305

3. **Трета тематична област** - Местна власт, местно самоуправление, регионално управление и политика. Управление на територията.

Литература:

- БАЛАБАНОВА, Хр. Кметът в местното самоуправление на България, С., 1992
- БАЛАБАНОВА, Хр. Правното положение на кмета в Германия, Франция и Англия, С., 1992
- ВЕРХАЙЕН, Т. Т. ТАНЕВ (Ред.) Въведение в публичната администрация в сравнителен европейски контекст, ГАЛ-ИКО, С., 2000
- ГЕРМАНИЯ - общинското самоуправление, С., 1992
- ГИЗЕВИУС, В. Общинската политика в Германия, С., 1995
- ГИРГИНОВ, Ал. Държавното устройство на България, С., 1921, с. 462-556
- ДОКЛАД за човешкото развитие. Мозайката на общините, България 2000, Издание на UNDP, С., 2000
- ЗАДАЧИ на практическата общинска политика, С., 1992 г.
- Калфова, Е., Реализирането на програми и проекти на ЕС – предпоставка за хоризонтална интеграция на управлението на местно ниво., в Стойчева, М., Георгиев, В., (съст.), „15 години Катедра „Европеистика“. Юбилеен сборник.“, 2015, ISBN 978-954-07-3960-1.
- Калфова, Е., В търсене на регионалното ниво на управление, сп. Публични политики, VOL 5, No1 (2014).
- КЪНДЕВА, Е. Местното административно управление в САЩ, С., 1988
- КЪНДЕВА, Е. Е. ПАНАЙОТОВА, Общини и общински дейности в развитите страни, С., 1994
- МАНОЛОВА, М. Развитие на местното управление в България от 1878 до 1944 г., С., 1992, изд. "Феномен"
- МЕСТНИ управления в страните от Централна и Източна Европа и от бившия Съветски съюз. Антология от описателни студии, Изд. на Институт за местно управление и обществена администрация, Будапеща, 1994
- СТАЙНОВ, П. Въвеждане на началата на самоуправление в България, В: ГСУ, Т. XXXIV, С. 1939
- СТЕФАНОВА, М., Местна власт и местно самоуправление, С., 2003
- СТЕФАНОВА, М. Е. Калфова, (съст.) Децентрализация и интеграция: местно и регионално управление, С., 2004
- СТЕФАНОВА, М. Защита на „обществения интерес“ при управление и разпореждане с общинската собственост, В: Любенов, М. (състав.) «Българската политология пред предизвикателствата на времето», УИ «Св. Климент Охридски», 2010,
- STEFANOVA, M., State of Local Democracy in Bulgaria” (в съавторство) in: Gabor Soos (ed.) State of Local Democracy in East and Central Europe, Local Government and Public service reform Initiative, Open Society Institute, 2006, достъпна на http://lgi.osi.hu/publications/2006/340/Soos_complete_low_res_2.pdf
- СТЕФАНОВА, М. Критерии за демократизация на местната власт, "Политически изследвания", 1993 кн. 3
- СТЕФАНОВА, М. Органите на местната власт и разпределение на орговорностите между тях, "Парламентарни изследвания", април, 1995
- СТЕФАНОВА, М. Местни финанси, Световна практика, "Парламентарни изследвания", октомври 1995 г.

- СТЕФАНОВА, М. Местната власт в България, С., 1997
- ЦАНКОВ, В., Местното управление във Великобритания, С., 1993
- ЧОЛАКОВ, Ст. Наука за общинското самоуправление, Варна, 1936
- Elinor Ostrom's 8 Principles for Managing A Commons, at: On the Commons: OTC co-sponsors a Commons Festival featuring the Nobel Prize winner Oct. 7-8, 2011, in Minneapolis - <http://www.onthecommons.org/magazine/elinor-ostroms-8-principles-managing-commmons>

4. **Четвърта тематична област** - Икономика на публичния сектор и публични финанси.

Литература:

- Ангелов, Георги и Лъчезар Богданов, Георги Ганев, Десислава Николова, Георги Прохаски, Димитър Чобанов, Варианти за икономическа политика: Предимства и недостатъци, Институт Отворено общество, май 2013, достъпно на: http://osi.bg/downloads/File/2013/MWatch-report_May_2013.pdf
- Анатолия на прехода. Стопанската политика на България от 1989 до 2004 г. (Редактор Красен Станчев.) София, СИЕЛА, 2004
- Анатолия на кризата: Българи 2009-2015 (хронология, проявления, поуки). Редактор Калина Хаджинелчева. София, ИПИ, 2015
- Брусарски, Р., Икономически анализ Разходи-ползи, С., 2012.
- Р. Брусарски, Теория на публичните финанси, С., 2007.
- Б. Грозданов, Финанси – част I /Публични финанси/, ВТ, Абагар, 1997.
- Грозданов, Борис, Финанси на местните органи на управление, С., 1996.
- Стоянов, В., Финанси, първа, втора и трета част, С., 1997.
- С. V. Brown, Р.М. Jackson, Икономика на публичния сектор, С., 1998.
- Coase, Ronald H. The Problem of Social Cost, The Journal of Law and Economics, 8/October 1960: 1-44
- David R. Myddleton, They Meant Well (Government Project Disasters), London, IEA, 2007
- Elinor Ostrom, Governing the Commons: The Evolution of Institutions for Collective Action (Political Economy of Institutions and Decisions), Cambridge, Cambridge University Press, 1990
- OECD (2004), Regulatory Impact Analysis (RIA) Inventory, OECD, 2004 <http://www.oecd.org/dataoecd/22/9/35258430.pdf>
- Harvey Rosen, Ted Gayer, Public Finance, McGraw-Hill, 2010
- Tullock, Gordon (2005), Arthur Seldon, and Gordon L. Brady, The Government Failure, A Primer in Public Choice, Washintton D.C. Cato Institute, 2005.

5. **Пета тематична област** - Лидерство и комуникации в публичната сфера. Публична етика и административен елит. Преговори. Решаване на конфликти.

Литература:

- Танева, А, „Лидерството: управление отвъд господство”, Университетско издателство, София, 2005
- Есета за предприемача. Съставител и редактор: Петър Ганев. София, ИПИ, 2014, достъпна и на: http://ime.bg/var/Entr_essays_IME.pdf
- Commanding Heights, a Portal that promotes better understanding of globalization, world trade and economic developments with economic history and history of ideas through movies, interviews, texts and glossaries, see: <http://www.pbs.org/wgbh/commandingheights/hi/index.html>

- von Hayek, Friedrich August (1944), Why the Worst Get on Top, chapter 10 of his Road to Serfdom (1944) <https://fee.org/articles/the-road-to-serfdom-chapter-10-why-the-worst-get-on-top/>
- Bernard M. Bass, Theory of Transformational Leadership Redux, Leadership Quarterly, 6(4), 463-478, 1995
- Manfred Kets de Vries, Thomas Hellwig, Laura Guillén Ramo, Elizabeth Florent-Treacy, Konstantin Korotov: Long-term Effectiveness of a Transitional Leadership Development Program: An Exploratory Study
- Rost, Joseph C., Leadership For The Twenty-First Century, Westport, Connecticut London, 1993
- Methods of Studying Leadership. 2003 (Anthonakis et al)
- Theory of Transformational Leadership Redux, Bass
- Long Term Effectiveness of Development Leadership Program: An Exploratory Study, by Kets de Vries, Hellwig, Ramo, Treacy and Korotov in: EFE, 2008/24
- Evaluating Training programs, by Kirkpatrick J. & Kirkpatrick D.
- Contemporary Theories of Leadership, by Beart J. Goertzen
- Bennis, Warren, The Leadership Advantage, Leader to Leader, No. 12 Spring 1999
- Burns, J. MacGregor, Leadership, 1978
- Bass, Theory of Transformational Leadership
- Rost, Joseph, Leadership for the Twenty-First Century, 1993
- Карастоянов, Г. , Основни психологически теории за лидерството,
- <http://rum33code.net/md/BG/Activities/Publication/lid6.php>

6. Шеста тематична област - Държавна служба. Управление на човешките ресурси в публичната сфера. Административна реформа.

Литература:

- Владимирова, К. Управление на човешките ресурси. Стратегии, стандарти, практики. УИ „Стопанство“, София, 2006.
- Маринов, Александър. Между еволюцията и социалното инженерство. (Теория и практика на административните реформи). С., 2016, Иврай
- Маринов, А. (2011) Въвеждане на агенцията като реформа и като инструмент на административните реформи. Публични политики.bg, Година 2, бр. 4
- Маринов, А. (2010) Административният елит на XXI век. София, Сиби
- Танев, Тодор. Политическите стратегии. С., 2003, Университетско издателство “Св. Кл. Охридски”
- ТАНЕВ, Тодор. Държавничеството. С., 2013, УИ “Св. Кл. Охридски”
- Mises, Ludwig von, (1944), Bureaucracy, New Haven, Yale University Press
- Niskanen, William (1968), The Peculiar Economics of Bureaucracy, The American Economic Review, Vol. 58, No (May 1968), pp. 295-305

7. Седма тематична област - Управленски въпроси в системата на публично право и гражданско участие. Взаимодействие на държавния и неправителствения сектор. Управление на НПО.

Литература:

- Алмънд, Г., и С. Верба, Гражданската култура, София: Гал-Ико, 1998.
- Дарендорф, Р. След 1989: Морал, революция и гражданско общество, София: Дружество „Гражданин, 2000
- Попър, К. Някои проблеми на новите демокрации, С., 1993
- Славов, А. Върховенството на конституцията. Същност и гаранции, София: ИК „Проф. Петко Венедиков“, 2010

- Славов, А., Кабакчиева, П., Христов, И., Михайлов, Д. Пряката демокрация в България – възможности и предизвикателства, София: Институт за пряка демокрация, 2010
- Славов, А., П. Кабакчиева, К. Харалампиев, Б. Кауфман, Пряката демокрация – постижения, възможности, предизвикателства, София: Институт за пряка демокрация, 2010
- Славов, А., А. Гълъбов, У. Сердюлт, К.Бисаз, Пряката демокрация. Наръчник на активния гражданин, София: Европейски институт, 2015
- Танев, Т. Политическата култура, София: УИ „Св. Кл. Охридски”, 2001
- Хайек, Фр. Право, законодателство и свобода. Том I- III, София: УИ „Св. Кл. Охридски”, 1996/1998 г.
- Alexander, J. The Civil Sphere (Oxford:Oxford Univ. Press, 2006)
- Hall, Daniel E. Administrative Law: Bureaucracy in a Democracy (Prentice Hall; 5 ed. 2011)
- Kabakchieva, P. and D. Hristova-Kurzydowski, Civil Society in Bulgaria: NGOs versus Spontaneous Civic Activism (Sofia, OSI, 2012)
- Leeson, Peter T. and Paola A. Suarez, An economic analysis of Magna Carta, International Review of Law and Economics 47 (2016) 40–46
- North, Douglass C., John Joseph Wallis, Barry R. Weingast, Violence and Social Orders: A Conceptual Framework for Interpreting Recorded Human History, NBER Working Paper No. 12795, December 2006, at: <http://www.nber.org/papers/w12795>
- Scharpf, Fritz (2007)The Joint-Decision Trap: Lessons From German Federalism and European Integration, Public Administration, April 2007: 845-864
- Warren, F. Kenneth, Administrative Law in the Political System (Westview Press, Fifth ed., 2010)
- White House, Office of Information and Regulatory Affairs, The Role of Economic Analysis in Regulatory Reform and Estimates of the Total Annual Costs and Benefits, chapter 1 and 2 in: Report to Congress on the Costs and Benefits of Federal Regulations, available at: http://www.whitehouse.gov/omb/infoereg_chap1/
- World Bank (2011), Fighting Corruption in Public Services: Chronicling Georgia’s Reforms, The World Bank, Washington D.C.
- Закон за ЮЛ с нестопанска цел. Въпроси и отговори. София: БЦНП, 2013

IV. Допълнителни източници за подготовка

- Институт за пряка демокрация: <http://idd-bg.com/>
- Български център за нестопанско право: www.bcnl.org
- Форум „Гражданско участие“: <http://bgactivecitizen.eu/bg/Анализии-и-разработки>
- Сдружение „Болкан Асист“ и <http://www.balkanassist.bg>
- Портал за обществени консултации: www.strategy.bg
- Програма Достъп до информация: www.aip-bg.org
- Списание: Публичните политики.bg <http://www.ejpp.eu/index.php/ejpp>
- Concise Encyclopedia of Economics, at: <http://www.econlib.org/library/CEE.html>
- Human Progress: Portal on Visualized Statistics on Economic Policy Issues: <http://humanprogress.org/>

Всички източници или са достъпни в Интернет, или могат да се намерят в библиотеката на СУ.